

(homo okupata pri arto); *ĝarden*~o, *leter*~o, *poŝt*~o, *tranĉil*~o, *fals*~o Z, *kudr*~ino, *hejt*~o, *serv*~o, *makler*~o, *mar*~o, *ŝtel*~o; *komerc*~aro; *paf*~a societo; *verk*~o *verkas librojn k skrib*~o simple transskribas paperon Z; li estas mensog~o k malnoblulo Z; granda parol~o estas duba far~o Z. 2 Adepton aŭ subtenanton de iu teorio, skolo, doktrino (ismano): *buda*~o, *esperant*~o, *utopi*~o. RIM.: Laŭ tiu lasta senco **ist** estas samsenca kiel **an** k al ĉiu *ism*-vorto respondas *ist*-vorto, eĉ kiam **ism** estas finaĵo k ne sufikso: *turismo*, *turisto*; *monoteismo*, *monoteisto*; *ŝovinismo*, *ŝovinisto*.

Istmo. Mallarĝa terkolo inter du maroj, kuniganta du terpartojn: ~o de Panama, de Suez.

Iterbio ☞ Yb. Ĥemia elemento. Malofta metalo, kies atomepo estas 173,5.

Itrio ☞ Y. Ĥemia elemento. Malofta metalo, kies atomepo estas 89,33.

* **Iu.** 1 Nedifina pronomo uzata por montri personon aŭ ajon, konsideratan individue k aparte inter aliaj samaj: ~i *venis*; ~i *tion diris al mi*; mi *restigos ~jn el la homoj ĉi tie* Z; *tion diris al mi* ~, kiu bone *tion scias*. --- Tiu ~ *mensogis* Z; li *estas ja pli minista ol ~ ajn*. Vd ĈIU RIM. 2 Nedifina adjektivo, uzata por montri ke la persono aŭ objekto estas konsiderata kiel simpla unuo inter aliaj samaj: ~j *homoj havas apartajn kapablojn por la matematiko*; mi *legis tion en ~ libro mia*. RIM. **Iu** montras la individuecon de

homo aŭ objekto kontraste kun la tuto de samaj aliaj. **Ia** montras la specialan kvaliton de homo aŭ objekto kontraste kun la malsamaj kvalitoj de la aliaj.

* **Izoli** (tr). 1 Apartigi de la aliaj, malhelpante ĉiajn komunikojn aŭ rilatojn: ~i *leprulon* B, *tuberkulozulon*, *frenezulon*; ~i *monumenton*; ~ita *domo en kamparo*; *sin* ~i *en sia funebro, laboro*; la *kalumnio* ~is *lin for de liaj amikoj*; *suferoj ne venas ~ilaj* Z; ~i *frazon de la kunteksto* (Vd MURO, BARO). 2 ☞ Ĉesigi ĉiun kontakton kun korpoj kondukantaj la elektron: oni *devas zorgi ~i la kondukilojn*. 3 ☞ Apartigi korpon for de la Ĥemiaj elementoj, kun kiuj ĝi estas kombinita. ~a. ~ita: *vivi en ~a domo*; *vivi ~e, sen amikoj*. ~i (it) **eco**. Stato de io aŭ iu ~a. ~ilo ☐. Subportilo el ~anta substanco por ~i elektran kondukilon.

Izomorfa. 1 ☐ Havanta la saman formon kiel la alia. 2 ✱ Kristaliganta laŭ la sama aŭ tre simila formo.

Izoterma. 1 ☐ Havanta la saman meznombran temperaturon. 2 (Ge) (pri linio). Pasanta tra ĉiuj lokoj de la tero, kiuj havas la saman meznombran temperaturon. ~o. ~a linio.

Izotopa ☞ (pri kombinoj). Konsistanta el la sama Ĥemia kvanto, sed kies atomepo diferencas.

Izotropa ☐ (pri korpo). Posedanta la samajn fizikajn proprecojn en ĉiuj direktoj.

J

* **Ja.** 1 Adverbo por plifortigi, akcenti, plifirmigi, sendubigi aserton, jesigon aŭ certigon (pli forta ol **sendube**): *vi ~ scias, ke...*; *sed mi ~ estas pli laborema ol ŝi*; mi ~ *skribos al li*. Kp EFEKTIVE, SENDURE. 2 Adverbo uzata por cedi pri io vera, sed el kio oni devenigis malĝustajn konsekvencojn; en tiu senco **ja** estas ofte sekvata de **sed** aŭ **tamen**: *li estas ~ mia amiko, sed mi ne aprobas lian konduton*; *li ~ estas plene kulpas, tamen oni devas lin kompati*.

Jado ✱. Malmola k polurebla minerala silikato el alumino k kalko, k kies koloro estas verda aŭ verdeta.

Jaguaro. Raba amerika katparenca besto kun flava nigre makulita felo (*felis onca*).

Jahurto. Lakto kazeigita per speciala fermento, tre saniga por la intestoj; = jogurto.

Jaĥto Z ⚡. Eleganta, luksa, malpeza promenshipo.